

říjen 2017

V podzimních Dárčovských listech se budeme věnovat zejména novým objevům na vykoupených lokalitách. Ale chybět nebudou ani aktuální informace o proběhlých a probíhajících výkuech.

Bělá – setkání dárců plné překvapení

Setkání s dárci jsou příjemné akce. Málokdo od nich ale očekává víc, než seznámení s některou z vykoupených lokalit, respektive s lidmi, co se o lokalitu starají a co výkupy zajišťují. Setkání, které se uskutečnilo koncem května na Bělé, však bylo mimořádné. Došlo při něm totiž ke dvěma významným objevům!

Botanička Hanka Kleinová z pozemkového spolku Prostějovsko dorazila na lokalitu o chvíli dřív než ostatní, aby se porozhlédla, co kde aktuálně kvete. Účastníky poté přivítala oznámením úžasného nálezu. Vzácné luční kapradiny **hadilky obecné**.

Hadilka (či též hadí jazyk) je drobná rostlina, kterou by laik ani nepovažoval za kapradinu. Je tvořena jedním oválným zeleným listem a dlouhým výtrusným klasem. Velká bývá do deseti centimetrů, takže se v lučním porostu dokonale ztrácí. Proto zřejmě na Bělé dosud unikala pozornosti. Nenápadnost však není hlavní příčinou, proč je známa z tak málo lokalit. Tou je úbytek vhodných míst pro život. Její výskyt je vázán zejména na mokré louky, tedy biotop, který z naší krajiny mizí. Proto je hadí jazyk v Červeném seznamu zařazen mezi silně ohrožené druhy a je zákonem chráněný. Hadilka je novým druhem nejen pro Bělu, ale s velkou pravděpodobností pro celé Prostějovsko.

Druhý významný objev toho dne zůstal účastníkům akce utajen; Martina Kišelová ho totiž identifikovala až následně podle pořízených fotografií. Jde o motýla **pestrobarvce petrklíčového**. Dříve běžný lesní motýl drasticky ustoupil a dnes patří mezi ohrožené druhy; na severní Moravě se dnes vyskytuje jen na několika lokalitách. I zde je na vině především mizení vhodných míst pro život. Je vázán na mozaiku zarostlejších ploch a otevřených vlhkých luk, vlhkých lesních světlin či lesní okraje navazující na zachovalé vlhké louky, tedy přesně to, co mu Bělá poskytuje.

ze setkání dárců na Bělé

U kapličky – lokalita cenná nejen pro obojživelníky

Další zajímavé objevy jsou hlášeny z lesních rybníčků U kapličky na Toužimsku. Když se loni kupovaly, v podstatě jediným důvodem byla ochrana zdejších populací obojživelníků. Jak probíhá podrobnější seznamování s lokalitou, objevují se však další a další zajímavé druhy i z jiných skupin živočichů a rostlin.

V jednom z rybníčků byl například nalezen **růžkatec bradavčitý**, který je chráněným, silně ohroženým druhem. Jeho objev je velmi potěšující – je důkazem toho, že bytí rybníčky vznikly kdysi dávno činností člověka, dnes je lze považovat za přirozené biotopy. V témže rybníčku se podařilo dohledat a určit také vzácnou řasu - **lesklenku vlasatou**. Jde o druh velmi citlivý na vhodné prostředí.

Ze zajímavějších druhů rostlin lze dále jmenovat masožravou **bublinatku jižní**. Přestože bublinatka není ohroženým druhem (v červeném seznamu je

„pouze“ v kategorii C4, tedy „druh vyžadující pozornost“), i její přítomnost svědčí o kvalitě rybníčků. V naší krajině, kde se většina vodních nádrží používá k intenzivnímu chovu kaprů, nemá ani tento druh mnoho šancí, kde se uchytit.

Z hmyzí říše stojí za pozornost zejména **vážka jasnokvrnná**, zákonem chráněná v kategorii silně ohrožený druh.

Jelikož i v této lokalitě se letos uskutečnilo setkání (v polovině července), mohli se dárci s některými z výše zmíněných druhů přímo na místě seznámit. Vážku jasnokvrnnou jsme bohužel nezastihli, tak ji náš průvodce Přemysl Tájek z pozemkového spolku Slavkovského lesa ukázal alespoň na fotografiích.

V letošním roce probíhají na lokalitě U kapličky podrobné entomologické průzkumy, takže na nějaké další zajímavé objevy se lze těšit.

růžkatec bradavčitý

lesklenka vlasatá

bublinatka jižní

Nové výkupy

Během léta se povedlo vykoupit sice malý (pouhých 187 m²), ale strategicky velmi významný pozemek na **Bělé** a také další dva pozemky na **Kamenci**, které mají dohromady výměru necelých půl hektaru.

V těchto dnech se podepisují další dvě kupní smlouvy – na druhou polovinu více jak hektarového pozemku v srdci **Ščurnice**, jehož první polovina byla koupena na jaře (viz minulé

Dárcovské listy) a poloviční podíl na dvou pozemcích na **Vlčím hrdle** o celkové výměře 0,9 ha.

Připravují se další výkupy na Vlčím hrdle, na Mílské stráni, a hlavně jedna úplně nová lokalita; botanicky velmi významné území ve východních Čechách. S vlastníkem ještě dojednáváme poslední detaily; jakmile bude vše jisté, dozvíte se podrobnosti na webu a facebooku Místa pro přírodu (a v příštích Dárcovských listech).

Jak podpořit Místo pro přírodu

Podpořit Místo pro přírodu můžete jakýmkoli darem na sbírkový účet **9999922/0800**.

Veškeré informace o vykoupených lokalitách, průběhu sbírky a dalších aktualitách najdete na webu www.mistoproprirodu.cz a na facebookovém profilu www.facebook.com/mistoproprirodu.